

Masovna Otpustanja u Policiji i Vojsci

Author: [Zeljko Peratovic](#)

Hrvatska desnica mogla bi izvuci korist od masovnih otpustanja u policiji i vojsci.

Nastojanjem da izvrši reorganizaciju vojske i policije, baze nekadasnje Tudjmanove vlasti, premijer Ivica Racan mogao bi izazvati još jednu političku krizu i dodatno oslabiti svoju vladu.

Desnicarske političke stranke, poput HDZ-a, Hrvatske stranke prava (HSP) i politička udruga HIP (Hrvatski identitet i prosperitet) u kojoj je angaziran bivši šef moćne tajne službe HIS i sin pokojnog predsjednika, Miroslav Tudjman, u ovim reformama i otpustanju velikog broja policajaca i vojnika, u zemlji gdje je već oko 400.000 ljudi bez posla, vide svoju šansu da oslabi Vladu zbog narašlog socijalnog nezadovoljstva. Politički cilj je izdejtstvovati prijevremene izbore i vratiti desnicu na vlast.

U jednom jedinom danu, 7. kolovoza/augusta, hrvatsko Ministarstvo unutarnjih poslova otpustilo je 3.800 policajaca. Tako se broj ljudi zaposlenih u policiji smanjio sa 16.000 na 12.200 čime je počela provedba sigurnog plana kabineta premijera Ivica Racana, o prestrukturiranju Ministarstva unutarnjih poslova. Ono je još uvijek, iako je rat službeno završen 1995., ustrojeno po ratnom modelu. Najavljena je i reorganizacija vojske.

Tako masovno otpustanje izazvalo je revolt policajaca pa su, kad su im podijeljeni otkazi, blokirali nekoliko policijskih stanica. Bilo je i najava da će policajci zapriječiti autoput Zagreb - Karlovac, najprometniju hrvatsku cestu kojom prolazi najveći dio turista koji sa Zapada dolaze na Jadran. To se, za sada, još nije dogodilo. Nezadovoljne policajce na proteste je pozvao njihov sindikat, a podržali su ih i drugi sindikati, uglavnom bliski desnim političkim strankama.

Sindikati policije zatražio je ostavku ministra unutarnjih poslova Sime Lucina i ravnatelja policije Ranka Ostojica. Zatražen je hitan susret s premijerom Racanom, a ako do njega ne dođe iz sindikata najavljuju policijski strijk. Sve desne političke stranke podržale su prosvjede policajaca, a najava opozicijska stranka HDZ zatražila je izvanrednu sjednicu Sabora na tu temu.

Ravnatelj policije Ranko Ostojic, upozorio je da se od 1990. do danas broj zaposlenih u MUP-u udvostručio. Način na koji su u policiju primani ljudi najbolje ilustrira podatak da je među 3.800 otpuštenih, čak, njih tisuću s osnovnom školom. Domaći analitici podsjećaju da je do 1990. u tadašnjoj republickoj policiji u odnosu na broj stanovnika radio veći broj Srba nego Hrvata. HDZ-ova vlast je to 1990. nasilno i drastično promijenila, pa su se HDZ-ovi ministri hvalili da je prije 1990. u policiji radilo 30 posto Srba, u odnosu na 17 posto ukupnog srpskog stanovništva, a da je njihov udio u policiji već 1994. smanjen na samo dva posto.

Etničku čistku u policiji, kao i silno gomilanje ljudi u toj službi HDZ je iskoristio za zaposlavanje podobnih kadrova, bivših prognanika iz nekadašnje okupirane hrvatske područja ili izbjeglih Hrvata iz BiH, najčešće bez ikakve kvalifikacije. Dokle je takva politika zaposlavanja u policiji dovela posvjedočio je ministar unutarnjih poslova Sime Lucin, ilustrativnim podatkom da u Hrvatskoj na 209 stanovnika dolazi jedan policajac, dok je u Austriji taj omjer jedan naprama 600.

Takvo stanje postalo je neizdrživo - čak 10 posto nacionalnog budžeta 1995. odlazilo je za policiju, a nova vlast smanjila je taj udio na 5, 3 posto. To je još uvijek previše, jer se u većini evropskih zemalja za policiju izdvaja između dva i tri posto.

Ilustrirajući lošu organizaciju policije, ministar je iznio podatak da se znalo dogoditi da 6.000 policajaca istovremeno bude na bolovanju! On je podsjetio i na činjenicu da je hrvatska mafija imala svoje veze u policiji, pa je i zbog toga trebalo provesti određenu rekonstrukciju i otpustanja.

Domaci analiticari, osim onih s desnice, uglavnom se slazu s ministrovim misljenjem, upozoravajući da je HDZ unistavajuci hrvatsko gospodarstvo, pljackaskom pretvorbom, one koji su ostali bez posla, zaposljavao u policiji i vojsci, kako oni ne bi predstavljali politicki problem.

Poslednji HDZ-ov ministar policije, Ivan Penic, sve do mafijaskog obracuna u sredistu Zagreba, koncem 1999. govorio je kako u Hrvatskoj ne postoji organizirani kriminal, iako su nezavisni novinari, godinama otkrivali veze mafije, policije i politike.

Iako je Vlada obecala kako ce se potruditi da za vecinu otpustenih policajaca pronadje posao, sindikat policije nije zadovoljan i tvrdi da se smanjivanje broja zaposlenih u MUP-u radi pod pritiskom Medjunarodnog monetarnog fonda (MMF). MMF je u vise navata sugerirao hrvatskoj vladi da je za oporavak zemlje i dobivanje toliko nuznih stranih kredita neophodno drasticno smanjivanje javne potrosnje, narocito izdaci za policiju i vojsku. Predstavnik MMF-a za Hrvatsku, Hans Flickenschild, na sastancima s hrvatskim gospodarstvenicima i predstavnicima sindikata, podrzao je mjere Vlade za smanjivanje javne potrosnje i najavio da ce Svjetska banka pomoci kreditima otvaranje novih radnih mjesta za nezaposlene.

Samo tjedan dana nakon sto je otpusteno gotovo cetiri tisuce policajaca, najavljena su i velika otpustanja u Hrvatskoj vojsci. Zamjenik Ministra obrane, Zlatko Gareljic, rekao je da ce iz vojske morati da ode oko 17.000 ljudi. U intervjuu za zagrebacki "Vjesnik" on je izjavio da se u suradnji sa NATO strucnjacima doslo do zakljucka da bi u iducih nekoliko godina broj od sadasnjih 42 tisuce ljudi trebalo smanjiti na 25.000 do 30.000 ljudi.

Reorganizacija vojske predstavlja prelazak s ratnog na mirnodopski ustroj, prema NATO standardima i buducem regionalnom polozeniu Hrvatske i njenih vojnih snaga u odnosu na susjede. Hrvatska je clanica Partnerstva za mir, a nova vlada Ivica Racana cvrsto je opredijeljena za ulazak zemlje u NATO.

Ministar obrane Jozo Rados u razgovoru za vojni list "Obrana", potvrdio je kako je u suradnji s americkim strucnjacima dosao do zakljucka da bi u ukupnom sustavu hrvatskih oruzanih snaga trebalo biti zaposleno 25.000 ljudi od kojih bi bilo 3.000 civila.

Rados se zalaze i za redefiniranje vojnog budzeta u kojem se sada 70 posto izdvaja za place osoblja, i predlaze da taj postotak u buducnosti smanji na manje od 50 posto. Predstavnici Vlade koji provode reforme u policiji i vojsci ocekuju veliku pomoc MMF-a i Svjetske banke.

Ukoliko se nastave protesti policije i potencijalno armije, hrvatska vlada bi se mogla suociti sa veoma ozbiljnom krizom. Vlada je nedavno jedva prezivjela maratonsku sjednicu parlamenta na kojoj se raspravljalo o suradnji s Haskim tribunalom. Sprovođenje reformi kako bi Hrvatsku priblizila Evropi, moglo bi je skupo kostati.

Zeljko Peratovic je novinar zagrebackog dnevnog lista "Vjesnik".

Location: [Croatia](#)
[Bosnia and](#)
[Herzegovina](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/masovna-otpustanja-u-policiji-i-vojsci>